

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 267/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť F. P., S., zastúpeného advokátom JUDr. D. S., K. C., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Obce S., Obecného zastupiteľstva obce S. a starostky obce S. S. S. pri jeho odvolaní oznámením č. j. 171/2008 z 24. apríla 2008 a takto

r o z h o d o l:

Sťažnosť F. P. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prejednanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. mája 2008 doručená sťažnosť F. P., S. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. D. S., K. C., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 ústavy postupom Obce S., Obecného zastupiteľstva obce S. a starostky obce S. S. S. (ďalej len

„starostka“) pri odvolaní oznámením č. j. 171/2008 z 24. apríla 2008 (ďalej aj „oznámenie z 24. apríla 2008“).

Zo sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že vo voľbách do orgánov samosprávy obcí konaných 2. decembra 2006 bol zvolený za poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“). Sťažovateľ svoj mandát poslanca obecného zastupiteľstva riadne uplatňoval v súlade s platnou právnou úpravou až do 25. apríla 2008, keď mu listom č. j. 171/2008 z 24. apríla 2008 starostka oznámila, že *„došlo k zániku môjho mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. podľa § 11 ods. 2 písm. b) zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, pre nezlučiteľnosť funkcie poslanca obecného zastupiteľstva s funkciou zamestnanca obce, v ktorej bol zvolený. Ďalej mi bolo oznámené, že uzatvorenie platnej dohody o vykonaní práce medzi obcou a fyzickou osobou dochádza k založeniu individuálneho pracovnoprávneho vzťahu podľa Zákonníka práce, v ktorom jedna strana vystupuje ako zamestnávateľ a na druhej strane vystupuje v pozícii zamestnanec. Ako poslanec Obecného zastupiteľstva obce S. som dňa 19. 04. 2008 mal uzatvoriť s Obcou S. dohodu o vykonaní práce a týmto dňom došlo k zániku môjho mandátu poslanca Obecného zastupiteľstva obce S. zo zákona - ex lege. Zo zákona nastupuje za mňa náhradník.“*

Podľa sťažovateľa dôvodom takéhoto postupu starostky bola skutočnosť, že on sám spolu s ostatnými poslancami obecného zastupiteľstva poukazoval na nedostatky a nesprávny postup starostky pri správe vecí verejných.

Podaním z 25. apríla 2008 (doručeným 28. apríla 2008) sťažovateľ starostku informoval, že jej oznámenie z 24. apríla 2008 považuje za neplatné a v ňom uvádzané dôvody za nepravdivé, pretože nikdy nebol zamestnancom Obce S., a taktiež uviedol, že si i naďalej bude uplatňovať mandát poslanca obecného zastupiteľstva. Starostka na uvedené do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu žiadnym spôsobom nereagovala.

Sťažovateľ spolu s ďalšími štyrmi poslancami obecného zastupiteľstva, u ktorých došlo taktiež k zániku mandátu poslanca na základe oznámenia z 24. apríla 2008, požiadali

Okresnú prokuratúru Trebišov podaním z 28. apríla 2008 o preskúmanie zákonnosti tohto postupu starostky. Vo svojej žiadosti poukázali na „*nezákonnosť postupu zániku našich mandátov poslancov Obecného zastupiteľstva obce S., pričom v mojom prípade som uviedol, že som bol delegovaný za člena miestnej referendovej komisie ohlasovaní obyvateľov obce S. o odvolaní starostky obce S. podľa § 11a ods. 1 písm. b) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ktoré sa uskutočnilo dňa 19. 04. 2008. Zároveň sme túto žiadosť doručili na vedomie aj Obecnému úradu S. dňa 28. 04. 2008.*“. Okresná prokuratúra Trebišov ani Obec S. však na túto žiadosť do dňa spísania sťažnosti ústavnému súdu nereagovali.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukázal na viaceré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách do orgánov samosprávy obcí“).

Podľa sťažovateľa v súlade s § 51 ods. 2 zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov mal jeho mandát poslanca obecného zastupiteľstva zaniknúť 19. apríla 2008 a „*v tomto prípade Obecné zastupiteľstvo obce S. bolo povinné vyhlásiť nastúpenie náhradníka do 04. 05. 2008 a týmto zároveň potvrdiť, že došlo k zákonnému zániku môjho mandátu a zákonnému nástupu náhradníka na uvoľnený mandát poslanca*“.

Sťažovateľovi bola 15. apríla 2008 zo strany Obce S. predložená na podpis dohoda o vykonaní práce „*s druhom práce člen komisie, s dňom nástupu do práce dňa 19. 04. 2008 a v rozsahu 15 hodín*“, za čo mu bola vyplatená odmena 846 Sk. Na základe tejto dohody sa mal ako člen komisie zúčastniť miestneho referenda o odvolaní starostky obce S. vyhláseného obecným zastupiteľstvom podľa § 11a ods. 1 písm. b) zákona o obecnom zriadení, ktoré sa malo uskutočniť 19. apríla 2008. Uvedenú dohodu sťažovateľ podpísal, lebo „*si myslel, že v prípade akýchkoľvek volieb majú členovia volebných komisií nárok na*

odmenu podľa osobitnej právnej úpravy. Pritom som (sťažovateľ, pozn.) vedel, že nebudem plniť žiadne úlohy obce S. ale iba úlohy vyplývajúce z vyššie uvedeného zákona pre referendovú komisiu.“

Podľa sťažovateľa svojím členstvom v miestnej referendovej komisii nevznikol zamestnanecký vzťah, lebo „pre obec nevykonával závislú prácu tak ako to ustanovujú vyššie uvedené ustanovenia Zákonníka práce... Ako člen miestnej referendovej komisie som (sťažovateľ, pozn.) plnil výlučne iba úlohy uložené miestnej referendovej komisii vyššie uvedeným zákonom č. 346/1990 Zb. Už zo samotného znenia sľubu člena komisie, že na svoju česť bude svedomitý a nestranný vykonávať funkciu a riadiť sa pritom Ústavou SR a zákonmi, vyplýva že som (sťažovateľ, pozn.) nemohol plniť aj úlohy obce.“

Z uvedených skutočností podľa sťažovateľa vyplýva, že sa na základe dohody o vykonaní práce z 15. apríla 2008 nestal zamestnancom obce, a preto nemohlo dôjsť ani k zániku jeho mandátu poslanca obecného zastupiteľstva podľa § 11 ods. 2 písm. b) zákona o obecnom zriadení.

Uvedeným postupom starostky došlo podľa sťažovateľa k nezákonnému odňatiu jeho mandátu poslanca obecného zastupiteľstva, ktorý si v súčasnosti proti svojej vôli nemôže uplatňovať.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že Obec S., obecné zastupiteľstvo a starostka oznámením z 24. apríla 2008, ktorým sťažovateľovi odňali mandát poslanca obecného zastupiteľstva, porušili jeho základné práva zaručené v čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 ústavy, zrušil predmetné oznámenie, zakázal Obci S., obecnému zastupiteľstvu a starostke pokračovať v porušovaní jeho základného práva podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy pri uplatňovaní mandátu poslanca obecného zastupiteľstva, prikázal odporcom, aby s ním konali ako s poslancom obecného zastupiteľstva, priznal mu primerané finančné zadost'účinenie v sume 250 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

Svoju sťažnosť sťažovateľ doplnil prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným ústavnému súdu 4. augusta 2008, v ktorom okrem iného uviedol:

„... v prílohe zasielam kópiu upozornenia Okresnej prokuratúry v Trebišove zo dňa 16. 06. 2008 sp. zn.: Pd 67/08-21 v ktorom bolo Obecné zastupiteľstvo S. upozornené na porušenie § 51 ods. 2 zák. č. 346/1990 Zb., zároveň boli navrhnuté opatrenia spočívajúce v prerokovaní tohto upozornenia na najbližšom zasadnutí obecného zastupiteľstva a povinnosti postupovať v súlade so zák. č. 369/1990 Zb. a zák. č. 349/1990 Zb. Toto upozornenie nebolo prejednané na zasadnutí obecného zastupiteľstva. Na zasadnutiach obecného zastupiteľstva konaných dňa 04. 07. 2008 a 14. 07. 2008 môjmu klientovi nebola doručená pozvánka na toto zasadnutie zo strany starostky obce. Aj napriek tejto skutočnosti sa môj klient týchto zasadnutí zúčastnil avšak zo strany starostky obce bol vyzvaný, aby opustil stôl vyhradený poslancom obecného zastupiteľstva, nakoľko už nieje poslancom obecného zastupiteľstva.

Z uvedeného vyplýva, že aj napriek upozorneniu okresnej prokuratúry naďalej trvá porušenie základných práv môjho klienta a tento nemôže uplatňovať mandát poslanca obecného zastupiteľstva. Upozornenie prokurátora s návrhom na opatrenia nie je teda účinným prostriedkom ktorý by odstránil porušovanie jeho základných práv.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ sa v sťažnosti domáhal vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 ústavy postupom Obce S., obecného zastupiteľstva a starostky pri jeho odvolaní oznámením č. j. 171/2008 z 24. apríla 2008.

Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

Podľa § 20 ods. 2 písm. b) zákona o prokuratúre sa orgánmi verejnej správy na účely tohto zákona rozumejú orgány územnej samosprávy.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o prokuratúre je prokurátor oprávnený podať orgánu verejnej správy upozornenie na účel odstránenia porušovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ku ktorému došlo v postupe orgánu verejnej správy pri vydávaní opatrenia alebo rozhodnutia alebo jeho nečinnosťou.

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa § 250t ods. 2 OSP prokurátor môže podať návrh podľa odseku 1, ak orgán verejnej správy je v konaní nečinný aj po upozornení prokurátorom.

Z uvedeného vyplýva, že v prípade nečinnosti napadnutého orgánu verejnej správy po doručení upozornenia prokurátora má sťažovateľ možnosť domáhať sa ochrany svojich práv podaním účinného prostriedku nápravy, a to žaloby podľa § 250 ods. 1 OSP alebo podaním podnetu prokuratúre na postup podľa § 250t ods. 2 OSP.

Vzhľadom na uvedené bola sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prejednanie a rozhodnutie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2008